

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Pœnitens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

pœna confiscationis bonorum ipso facto incurrenda ab hæreticis vel aliis, ut ait Sanchez in sum. t. 1. lib. 2. c. 20. n. 17. p. 2. tract. 17. ref. 67. Vnde sequitur, quod qui esset causa, ne quis ad pœnam pecuniariam iuste condemnaretur, non teneretur Fisco, cui applicanda erat, aliquid in conscientiam restituere. Vide *verb. Restituere*, à n. 5.

Et quid de priuatiua. 3 Circa pœnam inhabilitatis ad officia & dignitates, quæ in Bullis Pontificis sæpè Religiosis infligitur, Salonius & alii apud Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. c. 39. n. 31. dicunt incurri ante sententiam: quia est priuata, non priuans iure quæfito, sed solum acquirendo, & assimilatur censuris. Sed ipse Sanchez *ibid.* num. 32. *de matr. lib. 9. disp. 30. n. 2.* etiam in hac requirit sententiam, & solas censuras ante sententiam incurri inquit, quæ sententia est probabilis, quamuis prima sit probabilior. p. 1. tr. 10. ref. 24. *de p. 4. tr. 4. ref. 26.*

Pœna restringi debent. 4 Pœnæ restringi debent, ut diximus V. *Lex quomodo interpretanda.* Ex quo principio Lotherius *de re benef. lib. 3. qu. 32. num. 26.* docuit, in Bulla Greg. XIII. de datis & promissis in Rom. Curia, nomine gratiarum venire solum gratias in materia contentiosa: non autem eas, quæ solo verbo perficiuntur, quales sunt Indulgentiæ, dispensationes, absolutioes & similes. Sed stylus Curia & Pœnitentiariæ in hoc sequitur contrariam expositionem Navarri & Bonacinae *de cens. disp. 2. quæst. 3. punct. 31. n. 2.* & ideo ab ea non est recedendum *part. 6. tractat. 7. resol. 14.*

Pœnas delictorum pertinentium ad S. Officium Inquisitionis, vide V. *Inquisitionum iurisdictio quoad pœnas.*

P O E N I T E N S .

Pœnitens bona fide absolutus de reservatione à non habentibus. Q uoad obligationem confitendi, & modum confessionis, Vide V. *Confessionis necessitas, & modus*, quoad obligationem Pœnitentiæ, Vide V. *Pœnitentiam*. Hic solum adverte tria,

1 Primum est, quod si pœnitens habens casum reservatum, confiteatur Sacerdoti non habenti auctoritatem, siue nesciens se casum reservatum habere, si bona fide existimans Sacerdotem absolueri posse, docet Præpositus, quod remanet absolutus, concedente in hoc casu facultatem Ecclesie ad tollenda multa pericula, quæ hinc sæpius emergerent. Sic ille in 3. par. quæst. 9. dub. 1. n. 68 & Lugo *de sacr. pœn. disp. 20. sect. 1. numero 20.* ait, quod si pœnitens in dubio de aliquo casu an sit reservatus, à Sacerdote non habente auctoritatem absolutus sit, certior dein factus reservationis, remanet absolutus, etiam si peccatum habuisset excommunicationem adnexam: nam si qui dubius de reservatione voti, dispensationem obrinuit ab Episcopo, certior postea factus, secundum Sanchez remanet dispensatus: idem dici debet in hoc casu: quia, cum in dubio casus non censetur reservatus, prima absolutio valida fuit, & (cum non fuerit data sub conditione de futuro, si comparietur non esse reservatus, &c. aut ad reincidentiam, quia sic dari non potest, nisi in casibus expressis in iure, qualis non est ista:) non est cur post absolutionem reservatio: aut censura redire debeat. p. 6. tr. 6. ref. 40.

2 Secundum est, nos supra V. *Articulus* In articulo n. 9. probabile existimasse, quod in poenitente sufficiat propositum non peccandi de cætero, implicitum ipsa detestatione. Nunc hanc opinionem inveni- mus docere Suarez in 3. p. 10. 4. disp. 4. sect. 4. n. 4. quoad poenitentiam in articulo mortis: tunc enim, cum moraliter aut nullo aut minimum vitæ super sit spatium, non debemus esse de eo multum solliciti: satis namque proponimus pro illo modico emendam, dum in deestandis antea vitæ sceleribus occupamur. Et in praxi, dum aliquem ad mortem damnarum ad poenitentiam exhortamur, solum curamus de dolore præteritum. Neque dios eliciendum esse propositum conditionale, si vixero, tum quia actus conditionales de futuro per se non sunt necessarii ad salutem, tum etiam quia

V V V V z

tunc

tunc vita futura moraliter deperatur, & ideo nulla ratio ostendit talis actus necessitatem. Sed contra Suarez insurgit Tannerus *tom. 4. disp. 95. n. 61.* tum quia dum homo vivit, semper peccare potest; tum etiam quia tale propositum pertinet ad compensationem iniuriæ iam illatæ. Adverte etiã in hac materia propositi, quod Lugo *disp. 14. sect. 5.* distinguit. Et quando dolor procedit ex motivo generali contra omnia peccata includere sufficiens propositum; quando vero procedit ex motivo particula contra illa peccata, de quibus dolet tunc nõ includere sufficienter propositum vitandi omnia peccata. & ideo requiritur explicitum. *p. 6. r. 7. ref. 34.*

In aliquo 3 Tertium, quamvis *V. Confessarius*, *cap. 1. n. 39.* dixerimus, non posse Confessarium cogere poenitentem ad revelandum complicem, & nihilominus nõ peccare poenitentem manifestantem illum Confessario, quia *V. Detractio. num. 52.* diximus probabile esse opinione Caietani, quod revelare crimen proximi occultum vel alteri viro secreto, non sit illicitum; ut etiam modo probabilem existimamus cum Bauny *tract. 4. quest. 15. dub. 8.* & aliis, contra Lugo *disp. 16. sect. 7. num. 395.* Nunc verò dicimus, dari posse casum, in quo Confessarius non debeat absolvere poenitentem, nisi sibi complicem revelet, cum commissione denunciandi, & esset, quando ex occultatione compliceis facinorosi multa damna imminerent bono communi, & poenitens non posset per alium, quam per Confessarium, revelare. Et ratio est, quia poenitens id recusans, non esset aptus ad absolutionem recipiendam. Ita Lugo *sect. 8. num. 432.* advertens *num. 434.* quod si poenitens dicat velle per se ipsum vel per alium revelare, potest nihilominus Confessarius differre absolutionem, donec revelatio in actum reducatur, sicut differre potest debitori, qui sæpius proposuit solvere, donec cum effectu solvat. *part. 6. tractat. 7. ref. 2.* Extra hunc casum probabilior esse opinionem Lugo *sect. 7. n. 392.* quod non possit poenitens revelare complicem Confessa-

Regulariter vero potest, suo more serariandi.

rio, sed si commodè potest, tenentur quærere Confessarium, qui in suspicionem compliceis venire non possit, aliàs illum diffamare, & peccare contra iustitiam, & teneri ad restitutionem, quantum Lugo *num. 418.* sic faciendam putat ut poenitens extra confessionem dicat Confessario, se errorem fecisse in nominando complicem: & ut talis satisfactio sufficiat, semper tenebitur impedire, & refarcire omnia damna emergentia ex tali manifestatione in multa *parte 6. tract. 7. resolutione 9.*

P O E N I T E N T I A .

Poenitentia est nomen virtutis, qua dolemus de peccato prout est offensa Dei, & de hac dictum est sub *V. Attritio, & Contritio.* Est item nomen Sacramenti, quod describi potest, Sacramentum reconciliationis humanæ cum Deo, ex peccatis commissis post Baptismum virtute clavium. Et Sacramentum necessarium post baptismum mortaliter peccanti, ut dictum est *V. Confessionis necessitas.* Materia huius Sacramenti est duplex remota, quæ est peccatum, de quo sub loco, & proxima, quæ est Confessio, de qua etiam sub eius nomine, item contritio, de qua *V. Attritio & Contritio, & satisfactio, de qua mox V. Poenitentia.* Minister est Sacerdos, de quo *V. Confessarius.*

P O E N I T E N T I A M I M P O N E R E .

Sermo est de poenitentia, quæ est pars materialis Sacramenti Poenitentia non est requisita ad eius integritatem, & de necessitate essentialiter secundum Bauny *part. 1. tom. 1. tractat. 4. quest. 25.* ubi docet, scrupulose, sed qui sæpius in eadem hora ad confitentiam accedit, non posse eandem poenitentiam secundò imponi, quia diversis parvis sacramenta diversas exigunt partes. *scilicet in sermo.*